

แบบการเสนอผลงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมินนายสรยุทธ ไชยเขียว.....

ตำแหน่งปัจจุบันนักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ.....

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน....ทำหน้าที่หัวหน้าสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าโตนงาช้าง จังหวัดสงขลา มีหน้าที่ในการบริหารจัดการสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าโตนงาช้าง โดยใช้ความรู้ด้านนิเวศวิทยา ป่าไม้และสัตว์ป่า ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องด้านป่าไม้และสัตว์ป่า ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ และระเบียบอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ความรู้เกี่ยวกับแผนงานและงบประมาณ ความรู้เกี่ยวกับมติ ครม. ระเบียบ หนังสือสั่งการต่างๆ และมีการบรรยายเผยแพร่ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยง สัตว์ป่าและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การสนับสนุนพันธุ์สัตว์ป่าเพื่อประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ การดูแล สัตว์ป่าของกลางและการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่าพลัดหลง สัตว์ป่ารบกวนประชาชนในพื้นที่จังหวัดสงขลาและ สตูล.....

.....

.....

ตำแหน่งที่จะแต่งตั้งนักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ.....

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง....ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างาน ซึ่งต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ร่วมปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญสูงมากในด้านวิชาการป่าไม้ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ไขปัญหาที่ยากมาก และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย หรือปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญสูงในด้านวิชาการป่าไม้ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ไขปัญหาที่ยากมาก และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย.....

.....

.....

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่องการเพาะเลี้ยงนกนางแอ่นเพื่อส่งเสริมการเพาะเลี้ยงเชิงเศรษฐกิจ.....

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ.....ธันวาคม ๒๕๖๕ – มิถุนายน ๒๕๖๖.....

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

๑. ความรู้ด้านนิเวศวิทยาสัตว์ป่า

นิเวศวิทยาสัตว์ป่า เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสัตว์ป่ากับปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบถึงลักษณะการเลือกถิ่นอาศัย อาหาร ลักษณะการดำรงชีวิต และการกระจายของสัตว์ป่าตามระบบนิเวศ

สัตว์ป่า หมายความว่า สัตว์ทุกชนิดซึ่งโดยทั่วไปย่อมเกิดและดำรงชีวิตอยู่ในธรรมชาติอย่างเป็นอิสระ และให้หมายความรวมถึงไข่และตัวอ่อนของสัตว์เหล่านั้นด้วย แต่ไม่หมายความรวมถึงสัตว์พาหนะตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ สัตว์ซึ่งได้รับการยอมรับในทางวิชาการว่าสายพันธุ์นั้นเป็นสัตว์บ้านไม่ใช่สัตว์ป่า และสัตว์ที่ได้มาจากการสืบพันธุ์ของสัตว์ดังกล่าว

๒. ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่า

การเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่า เป็นการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิจัย พัฒนาการเลี้ยงสัตว์ป่า การศึกษาอาหารและโภชนาการของสัตว์ป่า สายพันธุ์ของสัตว์ป่า ตลอดจนการสืบพันธุ์และสุขภาพของสัตว์ป่า โดยมีเป้าหมายเพื่อให้สัตว์ป่านั้น ๆ ได้ขยายพันธุ์ ออกลูกเพิ่มจำนวนประชากร

๓. ความรู้ด้านการบำรุงพันธุ์สัตว์ป่า

การบำรุงพันธุ์สัตว์ป่า เป็นวิธีการที่จะทำให้สัตว์ป่านั้นเข้าสู่ภาวะสืบพันธุ์ พร้อมสำหรับการเจริญพันธุ์ โดยการใช้ปัจจัยต่างๆ ทั้งการให้อาหารที่ถูกหลักโภชนาการ การให้อาหารเสริมและวิตามิน การปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสมกับการดำรงชีวิตของสัตว์ป่า รวมทั้งการป้องกันอันตรายจากศัตรู และการลดปัจจัยรบกวนทั้งทางตรงและทางอ้อม

๔. ความรู้เกี่ยวกับโรคในสัตว์ป่า

โรคสัตว์ป่า เป็นเชื้อโรคที่โดยปกติพบอยู่ในสัตว์ป่า ซึ่งสัตว์ป่านั้นอาจไม่แสดงอาการของโรค แต่เชื้อโรคสามารถที่จะแพร่กระจายเข้าสู่คนได้ การที่สัตว์ป่าติดโรคอาจส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของสัตว์ป่า

และทำให้ความสามารถในการสืบพันธุ์ของสัตว์ป่าลดลง หรือไม่สามารถสืบพันธุ์ได้

๕. การอนุบาลสัตว์ป่า

การอนุบาลสัตว์ป่า เป็นการดูแลสัตว์ป่าวัยอ่อนให้เจริญเติบโตจนสามารถเลี้ยงตัวเองได้ เป็นขั้นตอนที่ดำเนินการต่อจากการฟักไข่หรือการออกลูกของสัตว์ป่า โดยต้องมีการจัดการด้านอาหาร กรงอนุบาล จำนวน สัตว์ป่าต่อกรงอนุบาล สภาพแวดล้อมภายในกรงอนุบาล รวมถึงการป้องกันอันตรายจากสัตว์ที่เป็นศัตรูตามธรรมชาติ

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

การศึกษาการเพาะเลี้ยงนกทางเขนดงเพื่อส่งเสริมการเพาะเลี้ยงเชิงเศรษฐกิจเป็นการศึกษาถึงเทคนิค วิธีการเพาะเลี้ยงเพื่อเพิ่มจำนวนลูกนกทางเขนดงให้ได้จำนวนมากที่สุดในหนึ่งฤดูกาลสืบพันธุ์ ศึกษาความสามารถในการผสมพันธุ์วางไข่ได้จำนวนครั้งสูงสุดของนกทางเขนดง โดยการนำลูกนกออกจากรังมาป้อนอนุบาลแล้วทำการบำรุงพ่อแม่พันธุ์นกทางเขนดงให้มีความสมบูรณ์จนมีการออกไข่ครั้งใหม่ต่อไป โดยที่เขนดงไม่มีลักษณะผิดปกติและลูกนกที่ได้ยังคงมีลักษณะสมบูรณ์แข็งแรง ไม่มีลักษณะอาการผิดปกติหรือมีความพิการ สามารถเลี้ยงให้เจริญเติบโตเป็นนกเต็มวัยได้ รวมทั้งศึกษาอาหารที่เหมาะสมในการป้อนอนุบาลลูกนก โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. ค้นหาข้อมูลจากการตรวจเอกสารงานวิจัย

นกทางเขนดงหรือนกบินหลาแดงหรือนกบินหลาควนหรือนกจิ้งปุย มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับนกทางเขนบ้าน แตกต่างกันที่นกทางเขนดงจะมีสีขนบริเวณท้องเป็นสีแดงอมน้ำตาลสดใส และมีสัดส่วนหางยาวกว่าปีกและลำตัวมาก มีเสียงร้องเพลงไพเราะ ขาวตะวันตกที่เข้าไปในอินเดียและพบนกชนิดนี้เข้าได้เรียกว่านกไนติงเกลแห่งอินเดีย

ลักษณะทั่วไป เป็นนกขนาดเล็ก มีปากหนา ตรงส่วนปลายของปากบนงุ้มลงเล็กน้อย ความยาวของปากมากกว่าครึ่งของความยาวหัว มีขนแข็งสั้นที่มุมปาก มีปีกมนกลม ส่วนขนที่ปลายปีกจะมี ๑๐ เส้น ขนบริเวณหางมี ๑๒ เส้น ขนหางเป็นคู่ซึ่งแต่ละคู่จะยาวลดหลั่นกันไป ขาและนิ้วเท้าใหญ่ มีความแข็งแรงทำให้สามารถกระโดดได้อย่างคล่องแคล่ว ท่อนล่างของขาเป็นเกล็ดขนาดใหญ่เหมือนปลอกปกคลุมขา ส่วนนิ้วเท้าจะยื่นไปข้างหน้า ๓ นิ้ว และยื่นไปข้าง หลัง ๑ นิ้ว เหมาะแก่การเกาะกิ่งไม้และการกระโดด มีความยาวจากปลายปากจรดปลายหางประมาณ ๒๘ ซม. โดยหางจะมีความยาวประมาณ ๑๕ - ๑๙ ซม. ส่วนนกทางเขนบ้านมีหางยาวประมาณ ๙ ซม.

ตัวผู้ : มีขนาด ๒๘-๒๙ เซนติเมตร มีสีบริเวณหัว ออก หลัง ไหล่ รวมทั้งขนคลุมปีกและลำตัวด้านบนสีดำเป็นมัน ตัดกับลำตัวด้านล่างสีน้ำตาลแดงแกมส้มเข้ม และตะโพกขาว ขนคลุมที่โคนหางเป็นสีขาว หางยาว ขอบหางค่อนออก ๆ สีขาว ขนหาง ๒ คู่ล่างสุดมีสีขาวตลอดทั้งเส้น ด้านล่างของลำตัวส่วนที่ติดจากหน้าอกลงมา จนถึงท้องจนถึงขนคลุมใต้โคนหางมีสีน้ำตาลแกมแดง ลักษณะสีโดยรวมของสีคือมีสีดำตัดกันถึงสามสี คือ สีดำ ขาว และ น้ำตาลแกมแดง มีมันตาสีน้ำตาลเข้ม ปากสีดำสนิท ส่วนขา นิ้วเท้า และ เล็บ มีสีเนื้อจางๆ

ตัวเมีย : มีขนาด ๒๑-๒๒ เซนติเมตร มีสีคล้ายตัวผู้ แต่หางสั้นกว่าตัวผู้ หัว ออก และลำตัวด้านบนแกมน้ำตาล ลำตัวด้านล่างส้มแกมน้ำตาลมากกว่า ขนที่กลางปีก ปลายปีก และขนหาง ๒ คู่บน มีสีเทาคล้ำๆ ซึ่งจะมีขนหางอยู่ ๒ คู่ ที่ถัดลงไปจะมีสีเทาคล้ำครึ่งโคนส่วนครึ่งปลายสีขาว ขนหาง ๒ คู่ล่างสุด มีสีขาวตลอดทั้งเส้น

ตะโพกและขนคลุมบนโคนหางสีขาว ด้านล่างของลำตัวสีส้มอมน้ำตาล มันตาสีน้ำตาลเข้ม ขา นิ้วเท้า และ เล็บ มีสีเนื้อจางๆ เหมือนตัวผู้

นกทางเขนดงมีถิ่นการกระจายพันธุ์ตั้งแต่อินเดียไปจนถึงจีน พม่า ไทย ลาว กัมพูชา เวียดนาม สุมาตรา และบอร์เนียว โดยการกระจายพันธุ์ในประเทศไทยสามารถพบได้ทั่วทุกภาค

นกกาขเณดงสามารถพบได้ในพื้นที่ป่าหลากหลายประเภท โดยพบได้ในป่าเบญจพรรณ ป่าดงดิบแล้ง ป่าดงดิบชื้น ป่าดงดิบเขา ป่าร่นและป่าไผ่ ตั้งแต่พื้นราบจนถึงความสูง ๑,๕๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล โดยพบโดดเดี่ยว เป็นคู่หรือเป็นครอบครัว นกกาขเณดงเป็นนกที่สามารถพบเห็นได้บ่อยในพื้นที่ป่าดิบชื้น เนื่องจากเป็นแหล่งอาศัยและแหล่งหาอาหารที่สำคัญของนกกาขเณดง

ในสภาพธรรมชาติ อาหารหลักของนกกาขเณดงได้แก่แมลงต่างๆ ไล่เดือน หนอน มักพบเกาะตามกิ่งไม้หรือพุ่มไม้เพื่อบินโฉบจับแมลง และชอบลงเดินบนพื้นดินอย่างนกกาขเณบ้าน นกกาขเณดงเป็นนกที่กินแมลงเป็นอาหารหลัก การเลี้ยงนกกาขเณดงผู้เลี้ยงต้องเลี้ยงดูอย่างพิถีพิถันและเอาใจใส่ การใช้อาหารสำเร็จรูปสำหรับลูกสุนัขเลี้ยงจะดีกว่าใช้อาหารไก่สำเร็จรูป

นกกาขเณดงในธรรมชาติจะผสมพันธุ์ในช่วงฤดูร้อนต่อฤดูฝน หรือระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน และสามารถวางไข่ได้ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนตุลาคม

นกกาขเณดงมักทำรังตามโพรงไม้ต่างๆ ซึ่งเป็นโพรงที่เกิดตามธรรมชาติหรือโพรงเก่าของนกและสัตว์ชนิดอื่น ๆ โดยนกกาขเณดงจะใช้ใบไม้ ใบหญ้า มาวางซ้อนทับกัน โดยนกตัวเมียเป็นผู้ทำรังแต่เพียงผู้เดียว โดยคาบเศษหญ้าแห้งขึ้นไปวางปูเป็นพื้นของรังอย่างหยาบๆ ไม่มีการสานหรือสร้างรังขึ้นมาเป็นรูปร่างเฉพาะแต่อย่างใด วางไข่ ๒-๓ ฟอง ไข่ของนกกาขเณดงมีรูปร่างยาวรี เปลือกไข่สีเขียวมีลายแต้มสีน้ำตาลทางด้านบนของไข่ ตัวเมียจะเป็นผู้ฟักไข่ มีระยะฟักไข่ประมาณ ๑๑ วัน เมื่อลูกนกฟักออกมาจากไข่ พ่อแม่และแม่นกจะช่วยกันเลี้ยงลูก รูปแบบรังของนกกาขเณดงเป็นแบบโพรงรังที่เป็นโพรงในต้นไม้ ที่เกิดจากการขุดเจาะของนกหรือเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

สถานภาพของนกกาขเณดง

สัตว์ป่าคุ้มครอง : พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

สัตว์ป่าชนิดที่เพาะพันธุ์ได้ : กระทรวงกำหนดชนิดของสัตว์ป่าคุ้มครองให้เป็นสัตว์ป่าชนิดที่เพาะพันธุ์ได้ พ.ศ. ๒๕๔๖ ออกตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

สัตว์ป่าที่ไม่ถูกคุกคาม - LC (*Least Concerned*) : IUCN Red List of Threatened Species (๒๐๑๗)

๒. การเก็บข้อมูลการวางไข่ของนกกาขเณดง

การจับคู่พ่อแม่พันธุ์ คัดเลือกพ่อแม่พันธุ์นกกาขเณดงอายุตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป คัดเลือกนกที่มีลักษณะสมบูรณ์แข็งแรง ตัวผู้มีสีขนเข้ม ขนเรียบเป็นมันเงางาม ส่งเสียงร้องเสียงดัง กระโดดไปมาและกระดกทางขึ้นลง ร้องโต้ตอบกับตัวผู้อื่น ตัวเมียขนเรียบเป็นมัน มีการส่งเสียงร้องโต้ตอบกับตัวผู้ มีการกระโดดไปมาและกระดกทางขึ้นลง โดยคัดเลือกพ่อแม่พันธุ์นกกาขเณดงจากแหล่งหรือพื้นที่ป่าเดียวกัน เพื่อดูสายพันธุ์และเพื่อนำลูกนกปล่อยคืนสู่ธรรมชาติในพื้นที่ป่าที่ได้คัดเลือกนกพ่อแม่พันธุ์

การเทียบคู่พ่อแม่พันธุ์ เมื่อคัดเลือกพ่อแม่พันธุ์นกกาขเณดงได้แล้ว ก่อนถึงฤดูผสมพันธุ์ประมาณ ๑ เดือน ต้องทำการเทียบคู่ เนื่องจากนกกาขเณดงมีนิสัยหวงอาณาเขต เมื่อมีนกกาขเณดงตัวอื่นเข้ามาในพื้นที่ จะแสดงอาการดุร้าย เข้าจิกตีกนกกาขเณดงตัวอื่น หากไม่มีการเทียบคู่ นกกาขเณดงตัวผู้อาจตีกนกกาขเณดงตัวเมียจนตาย หรือในบางคู่ นกกาขเณดงตัวเมียก็จะไล่จิกตีกนกกาขเณดงตัวผู้ และในนกกาขเณดงบางคู่อาจมีการต่อสู้ จิกตีกันจนนกกาขเณดงทั้งตัวผู้และตัวเมียได้รับบาดเจ็บทั้งสองตัว

“No Gift Policy ทส.โปร่งใสและเป็นธรรม”

การผสมพันธุ์ของนกทางเขนดง เมื่อนกทางเขนดงตัวเมียเลือกโพรงรังแล้ว นกทางเขนดงตัวเมียจะบินเข้าไปสำรวจโพรงรังที่ได้ติดตั้งไว้ เมื่อนกทางเขนดงตัวเมียเลือกโพรงรังที่เหมาะสมแล้ว จะบินลงมาคาบเศษหญ้าแห้ง เศษกิ่งไม้ที่วางอยู่ในกรงขึ้นไปตกแต่งรัง ในระหว่างนั้นนกทางเขนดงตัวผู้จะเข้าผสมพันธุ์กับนกทางเขนดงตัวเมีย หลังจากนั้นพบนกตัวเมียวางไข่และฟักไข่ ทำการเก็บบันทึกข้อมูลการวางไข่และระยะเวลาฟักไข่

๓. การเลี้ยงและอนุบาลลูกนกทางเขนดง

เมื่อนกทางเขนดงฟักเป็นตัว บันทึกจำนวนลูกนกและจำนวนวันที่ใช้ในการฟักแต่ละรัง เมื่อลูกนกมีอายุ ๑๑ วัน นำลูกนกออกจากกรงมาเลี้ยงอนุบาลโดยคนเลี้ยง เพื่อให้พ่อแม่นกเข้าสู่ภาวะเจริญพันธุ์และจับคู่สร้างรังวางไข่ครั้งต่อไป ทำการเก็บบันทึกข้อมูลการวางไข่และระยะเวลาฟักไข่ จำนวนลูกนกและจำนวนวันที่ใช้ในการฟักแต่ละรัง เพื่อศึกษาความสามารถในการวางไข่และการฟักไข่ของนกทางเขนดง

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

๑. การวางไข่ได้สูงสุดของนกทางเขนดง

จากการเก็บข้อมูลการวางไข่ของนกทางเขนดง จำนวน ๕ คู่ พบว่านกทางเขนดงจับคู่สร้างรังจำนวน ๓ คู่ เมื่อนำลูกนกออกจากกรงมาเลี้ยงอนุบาลโดยคนเลี้ยง พบว่าพ่อแม่นกใช้เวลา ๑๒-๑๔ วันเข้าสู่ภาวะเจริญพันธุ์และจับคู่สร้างรังวางไข่ครั้งต่อไป โดยพบว่านกทางเขนดงวางไข่ได้สูงสุดจำนวน ๕ ครั้ง และวางไข่ได้น้อยสุดจำนวน ๒ ครั้ง

๒. จำนวนไข่ต่อรังของนกทางเขนดง

จากการเก็บข้อมูลการวางไข่ของนกทางเขนดง จำนวน ๓ คู่ พบว่าจำนวนไข่ต่อรังของนกทางเขนดงอยู่ระหว่าง ๒-๔ ใบ โดยพบว่านกทางเขนดงวางไข่ได้สูงสุดจำนวน ๔ ใบ และวางไข่ได้น้อยสุดจำนวน ๒ ใบ

๓. เปอร์เซ็นต์การรอดของลูกนกทางเขนดง

จากการเก็บข้อมูลการนำลูกนกทางเขนดงออกมาอนุบาลโดยคนเลี้ยง พบว่าลูกนกทางเขนดงในชุดที่ ๑ มีเปอร์เซ็นต์การรอดสูงสุดที่สุด คือ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ และลูกนกทางเขนดงในชุดที่ ๕ มีเปอร์เซ็นต์การรอดน้อยที่สุด คือ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ โดยพบว่าลูกนกทางเขนดงในชุดที่ ๕ มีจำนวน ๒ ตัว และรอดตายจำนวน ๑ ตัว

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

๑. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงนกทางเขนดงเชิงเศรษฐกิจ

เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนที่สนใจการเพาะเลี้ยงนกทางเขนดง นำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการเพาะเลี้ยงนกทางเขนดงเพื่อเพิ่มจำนวนและเพิ่มมูลค่าของนกทางเขนดงต่อไป

๒. เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการผลิตนกทางเขนดง

เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการผลิตนกทางเขนดง จำนวนพ่อแม่พันธุ์นกทางเขนดงที่ควรต้องมีในการเพาะพันธุ์ และจำนวนนกทางเขนดงที่สามารถเพาะพันธุ์ได้

๓. ใช้สนับสนุนให้กับประชาชนที่ได้รับใบอนุญาตเพาะพันธุ์สัตว์ป่า

ใช้วางแผนการผลิตนกทางเขนดงให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนที่ต้องการรับการสนับสนุนพันธุ์นกทางเขนดงจากสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า

๔. การปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ

ใช้วางแผนในการเพาะพันธุ์นกทางเขนดงเพื่อการปล่อยนกทางเขนดงคืนสู่ธรรมชาติในปีต่อไป

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

๑. การคัดเลือกและการจับคู่พ่อแม่พันธุ์นกทางเขนดง

นกทางเขนดงมีนิสัยหวงอาณาเขต หากไม่มีการเทียบคู่กันนกทางเขนดงตัวผู้อาจตีนกทางเขนดงตัวเมียจนตาย หรือในบางคู่กันนกทางเขนดงตัวเมียก็จะไล่จิกตีนกทางเขนดงตัวผู้

๒. การบำรุงพันธุ์นกทางเขนดงให้มีความสมบูรณ์พันธุ์

ต้องมีการเสริมอาหารให้พ่อแม่พันธุ์นกทางเขนดงให้มีความสมบูรณ์พันธุ์ หากอาหารไม่เพียงพอ นกทางเขนดงอาจไม่จับคู่ผสมพันธุ์ และหากจับคู่ผสมพันธุ์แล้ว ไข่นกทางเขนดงในชุดต่อมาเปลือกไข่จะบาง และลูกนกทางเขนดงอาจไม่ฟักเป็นตัว หรือหากฟักเป็นตัวลูกนกทางเขนดงก็ไม่สมบูรณ์

๓. การนำลูกนกมาป้อนและการอนุบาลลูกนก

ลูกนกทางเขนดงที่นำออกมาอนุบาลต้องได้รับการเอาใจใส่ดูแล ต้องมีการกกไฟให้ความอบอุ่น ต้องมีการป้อนอาหารสม่ำเสมอ และต้องมีการป้อนด้วยอาหารสด เช่น ไข่มดแดง ตัวอ่อนจิ้งหรีด ตั๊กแตน เป็นต้น ลูกนกทางเขนดงจึงจะมีเปอร์เซ็นต์การรอดตายสูง

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

๑. การจัดหาอาหารสดให้เพียงพอ

อาหารสดที่นำมาใช้เลี้ยงพ่อแม่พันธุ์นกทางเขนดง และใช้ป้อนลูกนกทางเขนดง ได้แก่ ไข่มดแดง ตัวอ่อนจิ้งหรีด (สะตัง) หนอนนก ต้องมีอย่างเพียงพอ

๒. การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ

สภาพอากาศที่ร้อนจนเกินไป นกทางเขนดงจะไม่ทำรังวางไข่ และหากมีฝนตก อากาศชื้นมากเกินไป ลูกนกทางเขนดงมีโอกาตายสูง

๙. ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษานี้ ขั้นตอนที่มีความยากลำบากมากที่สุดคือขั้นตอนการนำลูกนกทางเขนดงมาป้อนอนุบาล ซึ่งต้องใช้ความใส่ใจดูแลเป็นอย่างมาก ไม่เช่นนั้นจะเกิดการสูญเสียลูกนก การเพาะเลี้ยงดูแลพ่อแม่พันธุ์นกทางเขนดงและการบำรุงพันธุ์พ่อแม่พันธุ์นกทางเขนดงที่ทำมาทั้งหมดจะถือว่าล้มเหลว

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

การบรรยายเผยแพร่ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงนกทางเขนดงแก่ประชาชนผู้สนใจและผู้ที่เกี่ยวข้องมาติดต่อขอรับเอกสารการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าและผู้ได้รับใบอนุญาตเพาะพันธุ์สัตว์ป่าที่มาขอรับการสนับสนุนพันธุ์สัตว์ป่าจากทางสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าโดนงาช้าง จังหวัดสงขลา

๑๑. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

- (๑)สัดส่วนของผลงาน.....-%
(๒)สัดส่วนของผลงาน.....-%
(๓)สัดส่วนของผลงาน.....-%

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ผู้ขอประเมิน
(.....นายสรยุทธ ไชยเขียว.....)
วันที่.....๒๘...../.....กุมภาพันธ์...../.....๒๕๖๘.....

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
(๑)	
(๒)	

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)
(.....นายภาณุมาศ สามสีเนียม.....)
(ตำแหน่ง).....เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส.....
วันที่.....ห้าหน้าที่ห้าหน้ากลุ่มงานเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า.....
- ๕ มี.ค. ๒๕๖๘
ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ)
(.....นายเฉลิม พุ่มไม้.....)
(ตำแหน่ง).....ผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า.....
วันที่.....๕ มี.ค. ๒๕๖๘.....
ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป

-
- หมายเหตุ : ๑. คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อย ๒ ระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียว
ก็ให้คำรับรอง ๑ ระดับได้
๒. ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแลการปฏิบัติงาน ระดับต่ำกว่าสำนัก/กอง ๑ ระดับ
และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป คือ ผู้อำนวยการสำนัก/กอง/ศูนย์ หรือหัวหน้ากลุ่ม หรือรองอธิบดี
หรืออธิบดี แล้วแต่กรณี
๓. การเสนอผลงานให้มีความยาวไม่น้อยกว่า ๕ หน้ากระดาษ A๔

**แบบการเสนอข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)**

๑. เรื่อง การส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเชิงเศรษฐกิจ

๒. หลักการและเหตุผล

สัตว์ป่าเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญของระบบนิเวศ สัตว์ป่าเป็นผู้รักษาสมดุลของระบบนิเวศ ทรัพยากรสัตว์ป่าเป็นทรัพยากรที่สามารถทดแทนได้ จึงสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่นการส่งเสริมการท่องเที่ยว การชมสัตว์ป่าในธรรมชาติ การล่าสัตว์ป่ามาเป็นอาหาร ซึ่งหากการล่ากระทำในปริมาณที่เหมาะสม สัตว์ป่าก็จะสามารถสืบพันธุ์มีลูกหลานทดแทนประชากรได้

แต่ในสถานการณ์ปัจจุบัน สัตว์ป่าในธรรมชาติได้ลดจำนวนลงอย่างรวดเร็ว ทั้งจากการล่าสัตว์ป่ามาเป็นอาหาร การล่ามาเลี้ยงเป็นสัตว์เลี้ยงในปริมาณที่มากจนสัตว์ป่าไม่สามารถออกลูกออกหลานขึ้นมาทดแทนได้ รวมทั้งการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่า เพื่อเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำการเกษตร รวมถึงพื้นที่ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ทำให้แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าลดลง พื้นที่อาศัยในบางแห่งไม่มีความเหมาะสมในการขยายพันธุ์ จึงทำให้สัตว์ป่าลดจำนวนลงอย่างรวดเร็ว สัตว์ป่าบางชนิดได้สูญพันธุ์ไปจากธรรมชาติ และมีสัตว์ป่าอีกหลายชนิดตกอยู่ในภาวะใกล้สูญพันธุ์จากธรรมชาติ ทำให้เกิดผลกระทบต่อความสมดุลของระบบนิเวศและอาจส่งผลกระทบต่อการค้ารังสีของมนุษย์

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

การเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า เป็นการนำสัตว์ป่าจากธรรมชาติมาเพาะเลี้ยงขยายพันธุ์ในกรงเลี้ยง โดยมีจุดประสงค์ในการเพิ่มจำนวนสัตว์ป่า การรักษาสายพันธุ์ของสัตว์ป่าไม่ให้สูญพันธุ์ไปจากธรรมชาติ รวมทั้งเพื่อการนำสัตว์ป่ามาใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ทั้งการเพาะเลี้ยงเพื่อความสวยงามและการเพาะเลี้ยงเพื่อการใช้ประโยชน์ทางตรงจากสัตว์ป่า โดยพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.๒๕๖๒ ได้กำหนดสัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่เพาะพันธุ์ได้ จำนวน ๖๒ ชนิด โดยแบ่งเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองจำพวกสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม จำนวน ๘ ชนิด สัตว์ป่าคุ้มครองจำพวกนก จำนวน ๔๒ ชนิด สัตว์ป่าคุ้มครองจำพวกสัตว์เลื้อยคลาน จำนวน ๗ ชนิด สัตว์ป่าคุ้มครองจำพวกสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จำนวน ๑ ชนิด และสัตว์ป่าคุ้มครองจำพวกปลา จำนวน ๔ ชนิด

ผลที่ได้รับจากการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่านอกจากการรักษาสายพันธุ์สัตว์ป่า การเพิ่มจำนวนประชากรสัตว์ป่าแล้ว ผลทางเศรษฐกิจที่ได้รับจากการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าก็มีมูลค่าที่สูง ทั้งจากราคาของตัวสัตว์ป่าเอง และราคาของผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า เช่น กรงเลี้ยงที่มีการตกแต่งประดับที่สวยงาม ตะของกรงที่เป็นอลูมิเนียมหรือสแตนเลสที่สวยงาม ถ้วยน้ำถ้วยอาหารนกเซรามิกที่มีลวดลายวิจิตร อาหารนกอาหาร

สัตว์ป่าที่มีสูตรเฉพาะที่เหมาะสมกับชนิดและอายุของสัตว์ป่า อาหารเสริมและวิตามินบำรุงสัตว์ป่าให้สมบูรณ์พันธุ์ รวมทั้งตาข่ายกรงคอกสัตว์ป่า ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจต่อเนื่องจากการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าที่มีมูลค่าเพิ่มสูงมากขึ้นในปัจจุบัน

ในการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าของผู้ได้รับใบอนุญาตให้เพาะเลี้ยงสัตว์ป่าคุ้มครอง จะมุ่งเน้นชนิดพันธุ์สัตว์ป่าที่มีความสวยงาม หรือมีพฤติกรรมการแสดงออกที่สวยงาม มีเสียงร้องที่ไพเราะ ประชาชนมีความนิยม ทั้งนี้รวมถึงความนิยมของผู้บริโภคในกลุ่มสัตว์ป่าที่มีการใช้ประโยชน์โดยตรง เมื่อประชาชนมีความต้องการมีตลาดรองรับ ทำให้เกิดการจ้างงาน เกิดรายได้หมุนเวียน เป็นการสร้างงานสร้างอาชีพให้กับประชาชน ทำให้ประชาชนมีรายได้มีความเป็นอยู่ที่ดี กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช โดยสถานเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า ซึ่งมีการเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่าสายพันธุ์แท้ และสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ รวมทั้งการเพาะขยายพันธุ์สัตว์ป่าเพื่อประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ โดยการสนับสนุนพ่อแม่พันธุ์สัตว์ป่าให้แก่ผู้ได้รับใบอนุญาตให้เพาะเลี้ยงสัตว์ป่าคุ้มครอง จึงมีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนมีการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเพิ่มมากขึ้น นอกจากประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจโดยตรงแล้ว เมื่อมีการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าจนมีปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน เพียงพอต่อความต้องการของตลาดแล้วนั้น การล่าสัตว์ป่าหรือการดักจับสัตว์ป่าจากธรรมชาติก็จะลดลง เมื่อการล่าการรบกวนลดลง สัตว์ป่าในธรรมชาติก็จะมีโอกาสในการฟื้นตัว สามารถออกลูกออกหลานเพิ่มจำนวนประชากรในธรรมชาติได้มากขึ้น หรือแม้แต่ในกรณีที่พื้นที่บางแห่งที่สัตว์ป่าในธรรมชาติลดจำนวนลงไปมากหรือหมดไปจากพื้นที่แล้ว การนำสัตว์ป่าที่ได้จากการเพาะเลี้ยงนำไปปล่อยคืนสู่ธรรมชาติก็จะสามารถทำให้สัตว์ป่าได้ฟื้นประชากร หรือสามารถตั้งประชากรในพื้นที่ป่าธรรมชาตินั้นๆ ได้ จึงนับได้ว่าการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเป็นแนวทางหนึ่งของการอนุรักษ์สัตว์ป่า

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เป็นศูนย์ข้อมูลด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า
เพื่อให้ผู้ที่สนใจการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าได้มีข้อมูลในการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า รวมทั้งเอกสารการขออนุญาตเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า และการขออนุญาตค้าสัตว์ป่าที่ได้จากการเพาะพันธุ์
๒. เป็นแหล่งพันธุ์กรรมสัตว์ป่า
การเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเป็นการรักษาสายพันธุ์ของสัตว์ป่าไว้ไม่ให้สูญพันธุ์ไปจากธรรมชาติ และเป็น การเพิ่มจำนวนประชากรของสัตว์ป่านั้นๆ
๓. เป็นแหล่งสร้างงานสร้างรายได้
การเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าสามารถสร้างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจได้ ทั้งจากการจ้างงาน จ้างเลี้ยงสัตว์ป่า จ้างผลิตกรง และจากผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรงเลี้ยง ถ้วยน้ำถ้วยอาหาร อาหาร วิตามิน เป็นต้น
๔. เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า แหล่งพักผ่อนของประชาชน
สถานเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าหรือฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าของเอกชน สามารถเป็นสถานที่พักผ่อน เยี่ยมชมธรรมชาติและศึกษาเรียนรู้สัตว์ป่าได้

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. จำนวนการขออนุญาตเพาะพันธุ์สัตว์ป่า การขออนุญาตค้าสัตว์ป่าคุ้มครองที่ได้จากการเพาะพันธุ์

จำนวนใบอนุญาตเพาะพันธุ์สัตว์ป่าและใบอนุญาตค้าสัตว์ป่าคุ้มครองที่ได้จากการเพาะพันธุ์ที่เพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่าประชาชนมองเห็นมูลค่าที่จะได้รับจากการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า

๒. รายได้ที่ได้รับจากการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าและการค้าสัตว์ป่าคุ้มครองที่ได้จากการเพาะพันธุ์
มูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่ามีมูลค่าที่เพิ่มสูงมากขึ้น ซึ่งทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าได้รับประโยชน์

๓. การนำสัตว์ป่าที่ได้จากการเพาะเลี้ยงปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ

สัตว์ป่าที่ได้จากการเพาะเลี้ยงสามารถนำไปปล่อยคืนสู่ธรรมชาติเพื่อเพิ่มจำนวนประชากรและปรับปรุงพันธุกรรมของสัตว์ป่าในพื้นที่ที่มีสัตว์ป่านั้นอาศัยอยู่ และสามารถปล่อยคืนสู่ธรรมชาติในพื้นที่ที่มีประวัติว่าเคยมีสัตว์ป่านิพนธ์อาศัยอยู่ แต่ได้หมดไปหรือสูญพันธุ์ไปจากพื้นที่แล้ว

(ลงชื่อ)

(.....นายสรยุทธ ไชยเขียว.....)

วันที่.....๒๘...../.....กุมภาพันธ์...../.....๒๕๖๘.....

ผู้ขอประเมิน